

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
KASBIY TALIM AGENTLIGI HUZURIDAGI
KASBIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH INSTITUTI

«**IMSOQLAYMAN**»

Kasbiy ta'limni rivojlantirish
instituti direktori

Sh. Kadirov

» _____ 2026 yil

“TA'LIMDA BOSHQARUV”

kafedrasi

SHAXS PSIXOLOGIYASI

fani bo'yicha

ISHCHI O'QUV DASTURI

Ta'lim turi:

Kadrlarni malakasini oshirish va ularni qayta tayyorlash

Tinglovchilar toifasi

Nomutaxassis oliy ma'lumotli shaxslar

TOSHKENT

Mazkur namunaviy o‘quv dasturi Nomutaxassis oliy ma’lumotli shaxslar bo‘yicha kasbiy qayta tayyorlash kursi namunaviy o‘quv rejasiga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzuvchi:

M.Dadaxodjayeva

Kasbiy ta’limni rivojlantirish instituti,
“Ta’limda boshqaruv” kafedrası dotsenti,
p.f.n.,

Taqrizchilar:

G.B.Shoumarov

Profi universiteti rektori, professor

A.Avliyakulov

Kasbiy ta’limni rivojlantirish instituti,
“Ta’limda boshqaruv” kafedrası professori,
p.f.n.,

I. TUSHUNTIRISH XATI

Jahon ta'lim va ilmiy tadqiqot muassasalarida stress va uni keltirib chiqaruvchi psixofiziologik, emotsional, kognitiv omillarni aniqlashtirish, kasbiy faoliyat bilan shug'ullanayotgan xodimlar orasida kasbiy stressning salbiy asoratlari natijasida kuzatilayotgan kasbiy deformatsiya namoyon bo'lishini kamaytirish, xodimning psixosotsial salomatligini yomonlashuvi, raqobatbardoshlik sifatlarining susayishi, xodimlarning kasbiy stressga barqarorligini shakllantirish bo'yicha ilmiy tadqiqotlar olib borilmoqda. Shu bilan birga psixoprofilaktik, psixokorreksion ta'sir usullarining samaradorligini oshirish, pedagog shaxsida kasbiy stress vujudga kelishining psixologik xususiyatlarini aniqlashtirishga qaratilgan ilmiy tadqiqotlarga alohida e'tibor berilmoqda.

Umuman inson jamiyatda o'zi alohida faoliyat ko'rsatishi juda qiyin, u hamisha hayotning barcha bosqichlarida o'ziga mos guruxlar tarkibiga kiradi va qaysi soxada ishlashdan ka'tiy nazar ular bilan birgalikda faoliyat ko'rsatadi. Bu daslab oila, bog'cha, maxalla, maktab, O'quv yurtlari, ishxonasi va xakozalardir. Ana shu guruhlarining ta'sirlaridan kelib chiqqan xolda uning sifatleri va xususiyatlari shakllanadi. Guruh-ma'lum ijtimoiy maqsadlari asosida tuplangan, muloqot ehtiyojlari qondiriladigan insonlar uyushmasidir.

Ushbu o'quv dasturi O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23 sentabrda "Ta'lim to'g'risida"gi O'RQ-637-sonli Qonuni, O'zbekiston Respublikasining 2024 yil 5-noyabrda "Aholiga psixologik yordam ko'rsatish to'g'risida"gi O'RQ-989-sonli Qonuni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 16-oktabrda "Kasbiy ta'limda malakali kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish va xalqaro ta'lim dasturlarini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-158 sonli Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 23-oktabrda "Kasbiy ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-190-sonli Farmoni, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025 yil 23 oktabrda "Kasbiy ta'lim tizimida islohotlarni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-316-sonli Qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 14-avgustda "Yoshlarni ma'naviy-axloqiy va jismoniy barkamol etib tarbiyalash, ularga ta'lim-tarbiya berish tizimini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3907-son Qaroriva Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 26-fevralda "Professional ta'lim muassasalarining boshqaruv hamda pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 106-sonli, 2023 yil 7 dekabrda "Professional ta'lim muassasalariga yil davomida o'quvchilarni dual ta'lim shaklida o'qishga qabul qilish tizimi joriy etilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasi hukumatining ayrim qarorlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi 647-sonli

Qarorlari hamda Nomutaxassis oliy ma'lumotli shaxslar bo'yicha kasbiy qayta tayyorlash kursining namunaviy o'quv rejasiga muvofiq ishlab chiqilgan.

Xulosa qilib aytganda mazkur o'quv fanni o'qitilishi tinglovchilarning faoliyatlarini samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Ishchi o'quv dasturida ta'lim tizimida faoliyat yurituvchi amaliy psixologlarning ish tajribalarida shaxs rivojlanishiga oid mashg'ulotlar va ijtimoiy psixologik treninglardan foydalangan holda shaxs rivojlanishi va ijtimoiy muhitga moslashishida salbiy ta'sir ko'rsatuvchi muammolarni bartaraf etishga ko'maklashishda psixologik usullardan samarali foydalanish hamda ta'lim jarayonlarida qo'llay olish bilan belgilanadi.

Ushbu o'quv fani o'quv yuklamasi 60 soat bo'lib, shundan:

Jami auditoriya o'quv yuklamasi	- 36 soat
Jumladan: Nazariy mashg'ulotlar	- 18 soat
Amaliy mashg'ulotlar	- 18 soat

II. FANNING NOMI VA MAQSADI

2.1. Fan nomi: Shaxs psixologiyasi.

2.2. Fan maqsad: Shaxs psixologiyasi nazariyasi asoslari, shaxsning shakllanishi va rivojlanishi, shaxsda motivatsiya va hamkorlikni taminlash omillari jamoada shakllanishi va faoliyatiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik omillar, shaxsiy ehtiyoj va motivlarning kelib chiqish sabablari, qobiliyat va ularni rivojlantirish usullari, shaxs ijtimoiylashuv jarayoni va o'z-o'zini anglash masalalari.

2.3. Kutilayotgan natijalar: Tinglovchilar fanni o'zlashtirish jarayonida qo'yidagi bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladilar:

Bilim	Ko'nikma va malaka
Shaxsning shakllanishi, rivojlanishi va namoyon bo'lishining psixologik qonuniyatlari. Shaxs tushunchasi, mazmuni, tuzilishi, shaxsning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar Shaxs ijtimoiylashuv jarayoni va o'z-o'zini anglash masalalari	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Shaxsning shakllanishi, rivojlanishi va namoyon bo'lishining psixologik qonuniyatlari. ✓ Shaxs tushunchasi, mazmuni, tuzilishi, shaxsning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar ✓ Shaxs ijtimoiylashuv jarayoni va o'z-o'zini anglash masalalari

2.4. Fan birligi bo'yicha soatlar taqsimoti:

№	Mavzular	Auditoriyadagi o'quv yuklamasi		
		Jami	Jumladan:	
			Nazariy	Amaliy
1.	Shaxs tushunchasi va shaxsning shakllanishi, rivojlanishi va namoyon bo'lishining psixologik qonuniyatlari.	4	4	
2.	Shaxs tushunchasi tuzilishi, shaxsning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar	6	2	4
3	Shaxs ijtimoiylashuv jarayoni va o'z-o'zini anglash masalalari, shaxsning qobiliyat va ehtiyojlari, motivlari	6	4	2
4	Shaxsning ehtiyojlari, motivlari, qadriyatlari, yo'nalganligi, xarakteri, qobiliyatlari va individual uslubi.	4		4
5	Turli shaxs nazariyalari, jumladan psixoanalitik, gumanistik, kognitiv va faoliyat yondashuvlari asosida shaxs rivojlanishining mexanizmlari.	4	4	
6	Shaxs yo'nalganligi va motivatsion-qadriyatli tizimini transformatsiya qilishda psixologning o'rni	4	2	2
7	Shaxs temperamentini aniqlash va shaxs rivojlanishida temperament omilining ta'siri	4	2	2
8	O'quvchilarning shaxs sifatida rivojlanishi hamda ular bilan ta'lim tashkilotida psixologik xizmatni tashkil etish.	4		4
Jami:		36	18	18

III. FAN BIRLIGINING MAZMUNI

3.1. Nazariy mashg'ulotlar mazmuni

1-mavzu: Shaxs tushunchasi va shaxsning shakllanishi, rivojlanishi va namoyon bo'lishining psixologik qonuniyatlari. Shaxs shakllanishining biosotsial determinatsiyasi, psixik rivojlanishning geteroxronlik qonuniyati, shaxsiy namoyon bo'lishning invariantlik xususiyati, sensitiv davrlarning pedagogik korrelyatsiyasi, ichki pozitsiyaning shaxsiy determinanti, psixofiziologik differentsatsiyaning individual qonuniyati, shaxs kompensator mexanizmlarining dinamikasi, ijtimoiy vaziyatning shaxsiy rivojlanishi, faoliyat subyekting individual ontogenezi, integrativ shaxs xususiyatlarining strukturasi, yo'naltirilganlikning motivatsion-

qadriyatli komponenti, psixik transformatsiyalarning dialektik qonuniyati, kreativ potentsialning namoyon bo'lishi, shaxs sotsiogenezing pedagogik qonuniyatlari.

3-mavzu: Shaxs ijtimoiylashuv jarayoni va o'z-o'zini anglash masalalari, shaxsning qobiliyat va ehtiyojlari. Ijtimoiy rollarni muvaffaqiyatli o'zlashtirish, o'z-o'zini anglashning kognitiv komponenti, intellektual salohiyatning dinamik rivojlanishi, ijtimoiy moslashuvning psixologik determinatsiyasi, ehtiyojlar iyerarxiyasining motivatsion transformatsiyasi, individual qobiliyatlarning prognozli diagnostikasi, subyektiv o'z-o'zini baholash korreksiyasi, ijtimoiylashuv jarayonining institutsional mexanizmlari, shaxsiy qadriyatlar tizimining shakllanishi, ma'naviy ehtiyojlarning barqaror ustuvorligi.

5-mavzu: Turli shaxs nazariyalari, jumladan psixoanalitik, gumanistik, kognitiv va faoliyat yondashuvlari asosida shaxs rivojlanishining mexanizmlari. Idning himoya mexanizmlari, kongruentlikka intilish ehtiyoji, kognitiv dissonansni muvozanatlash, yetakchi faoliyatning almashinishi, ichki refleksiv monitoring jarayoni, ijtimoiy tajribani interiorizatsiyalash, psixoanaliz bosqichlar fiksatsiyasi, shaxsiy o'z-o'zini aktuallashtirish, kreativ qobiliyatlarni namoyon etish, o'z-o'zini nazorat qilish mexanizmlari, ijtimoiy muhitning shaxsga ta'siri, professional qobiliyatlarni shakllantirish strategiyasi.

6-mavzu: Shaxs yo'nalganligi va motivatsion-qadriyatli tizimini transformatsiya qilishda psixologning o'rni. Motivatsion qadriyatli tizim transformatsiyasi, shaxs strategik yo'nalganlik ierarxiyasi, eksiztensial vakuum va inqiroz, kognitiv dissonans regulyativ mexanizmi, intrapersonal motivlar to'qnashuvi diagnostikasi, ma'no hosil qiluvchi ehtiyojlar, shaxsiy avtonomiya va integratsiya, psixologik fasilitatsiya va korreksiya, yashirin konseptual modellashtirish algoritmi, lokus nazorati korrelyatsiyasi mezoni.

7-mavzu: Shaxs temperamentini aniqlash va shaxs rivojlanishida temperament omilining ta'siri. Oliy nerv faoliyati tipi, asab jarayonlari muvozanati darajasi, faoliyatning individual uslubi shakllanishi, neyrodinamik xususiyatlar kompensatsiya mexanizmi, shaxs psixologik xavotirlanish ko'rsatkichi, bosh miya po'stlog'i qo'zg'aluvchanligi, kognitiv moslashuvchanlik va rigidlik, shaxsning emotsional reaktivlik bo'sag'asi, individual tipologik xususiyatlar integratsiyasi, psixofiziologik neyrodinamik barqarorlik mezoni.

3.2. Amaliy mashg'ulot mazmuni

2-mavzu: Shaxs tushunchasi tuzilishi, shaxsning rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar.

Topshiriq 2.1 - Case-study tahlili: Siz maktab psixologisiz. 9-sinf o'quvchisi Jasur haqida quyidagi ma'lumotlar berilgan: u tengdoshlari bilan muloqotda qiyinchilik sezadi, o'zini "hech kim" deb hisoblaydi, lekin matematika

olimpiadasida doim 1-o'rinni egallaydi, kichik bolalarga ixtiyoriy ravishda yordam beradi va kuchli adolat tuyg'usiga ega.

Vazifa: Jasurning shaxsini K.Platonov yoki A.N.Leontev tuzilishi bo'yicha tahlil qiling. Har bir tarkibiy qismga (yo'nalganlik, tajriba, individual xususiyatlar, biologik xususiyatlar) dalil keltiring. So'ngra: bu o'quvchi "shaxs" tushunchasining psixologik mezonlariga to'liq javob beradimi - asoslangan xulosangizni yozing.

Topshiriq 2.2 - Qiyosiy tuzilish sxemasi: Psixologiya tarixi davomida shaxs tuzilishini turlicha talqin etilgan: Freyd (Id, Ego, Superego), Allport (xususiyatlar nazariyasi), Rubinshteyn (faoliyat yondashuvi), Erikson (psixosotsal bosqichlar).

Vazifa: Ushbu to'rtta yondashuvni qiyosiy jadval shaklida tahlil qiling (mezonlar: inson tabiatiga qarash, tuzilish elementlari, rivojlanish mexanizmi, amaliy qo'llanilishi). Keyin, O'zbekiston umumta'lim maktabi sharoitiga qaysi yondashuv ko'proq mos keladi -300 so'zli ilmiy asoslangan xulosangizni yozing.

4-mavzu: Shaxsning ehtiyojlari, motivlari, qadriyatlarini, yo'nalganligi, xarakteri, qobiliyatlari va individual uslubi.

Topshiriq. 4.1 - Motivatsion diagnostika va intervention. 7-sinf o'quvchisi Dilnoza maktabga keladi, darsda o'tiradi, lekin na faol, na passiv - shunchaki "mavjud". U hech narsaga qiziqmaydi, uy vazifasini bajaradi, lekin minimal darajada. O'qituvchilar uni "dangasa" deyishadi. Ota-onasi uni "biz unga hamma narsani beramiz, nima kerak yana?" deyishadi.

Vazifa: Maslou, Gercberg (ikki omil nazariyasi) va Desi & Rayan (o'z-o'zini belgilash nazariyasi) asosida Dilnozaning motivatsion profilini tuzing. Qaysi ehtiyojlar qondirilmagan? Qaysi motivlar bloklangan? So'ngra: o'qituvchi, ota-ona va psixolog uchun alohida-alohida 3 ta amaliy intervention taklif qiling.

Topshiriq 4.2 - Motiv ziddiyati modeli. O'quvchi Bobur ikkita kuchli motiv o'rtasida: (1) ota-onasi xohlagan tibbiyot yo'nalishi - barqaror, obro'li, lekin unga yot; (2) o'zi sevgan musiqiy ijodiyot - ixtiyoriy, noaniq kelajak, lekin haqiqiy qiziqish.

Vazifa: Leontev faoliyat nazariyasi va Frankl (ma'no terapiyasi) asosida bu motiv ziddiyatini psixologik tahlil qiling. Motivlar ierarxiasini chizing. Psixolog sifatida Bobur bilan o'tkaziladigan 3 sessiyalik konsultatsiya rejasini tuzing: har bir sessiyaning maqsadi, asosiy savollar va kutilayotgan natija. Kasbiy o'z-o'zini belgilash muammosini ham qo'shing.

8-mavzu: O'quvchilarning shaxs sifatida rivojlanishi hamda ular bilan ta'lim tashkilotida psixologik xizmatni tashkil etish.

Topshiriq 6.1 - Rivojlanish inqirozi bilan ishlash: 8-sinf o'quvchisi Kamola so'nggi 2 oyda keskin o'zgardi: avval faol va quvnoq bo'lgan, endi yopiq, o'qishdan qiziqishi tushdi, ota-onasi bilan ziddiyat ko'paydi, tengdoshlari bilan munosabat ham yomonlashdi. O'qituvchilar "o'spirinlik inqirozi" deyishada to'xtatishadi.

Vazifa: Erikson psixosotsal rivojlanish bosqichlari va Vygotskiy "yaqin rivojlanish zonasi" kontseptsiyasi asosida Kamolaning holatini tahlil qiling. Bu faqat "o'spirinlik inqirozi"mi yoki boshqa omillar ham bormi? Qanday diagnostik ko'rsatkichlar buni farqlashga yordam beradi? Psixolog, o'qituvchi va ota-ona uchun koordinatsiyalashgan yordam rejasini tuzing.

Topshiriq 6.2 - Shaxs rivojlanishini monitoring qilish: Ta'lim tashkilotida o'quvchilarning shaxs sifatida rivojlanishini kuzatib boruvchi tizim yo'q. Har bir o'qituvchi o'z sinfida o'z usulida baholaydi, psixolog esa faqat "muammo chiqqanda" chaqiriladi.

Vazifa: Maktabda o'quvchi shaxsining rivojlanishini sistematik monitoring qilish modelini ishlab chiqing. Model quyidagilarni o'z ichiga olsin: (a) monitoring o'lchanadigan ko'rsatkichlar ro'yxati (kamida 8 ta, har biri o'lchov usuli bilan), (b) kim, qachon va qanday ma'lumot yig'ishi (jadval), (c) ma'lumotlar asosida qaror qabul qilish algoritmi, (d) bu tizimni joriy etishning 3 ta asosiy to'sig'i va ularni yengish usullari.

Modulga ajratilgan kreditdan 1 (bir) kredit ta'lim yo'nalishlaridagi soha tashkilotlarida amaliyot tashkil etilishi mumkin.

NAZORAT SAVOLLARI

1. Shaxs shakllanishida biosotsial determinatsiyaning geteroxronlik qonuniyati qanday namoyon bo'ladi? Ibtidoiy biologik asoslarning ijtimoiy xulq-atvorga transformatsiyalashuv mexanizmini tushuntiring.

2. L.S. Vigotskiyning "Rivojlanishning ijtimoiy vaziyati" konsepsiyasi asosida, o'smirlik davridagi ichki pozitsiya o'zgarishining shaxs strukturasi ga deterministik ta'sirini tahlil qiling.

3. Shaxs tizimli-strukturaviy yondashuv (masalan, K.K. Platonovning dinamik funksional strukturasi) nuqtayi nazaridan qaralganda, biologik shartlangan kichik strukturalarning ijtimoiy shartlangan xususiyatlar bilan integratsiyalashuvi qanday qonuniyatlar asosida kechadi?

4. Shaxsning invariantlik (barqarorlik) xususiyati va uning vaziyatga qarab o'zgaruvchanligi (dinamikligi) o'rtasidagi dialektik ziddiyat adaptatsiya jarayonlarida qanday yechim topadi?

5. Sensitiv davrlarda pedagogik korrelyatsiya va kompensator mexanizmlarning yetarli darajada shakllanmasligi shaxs destruksiyasiga (krizisga) olib kelishini psixofiziologik differentsiya qonuniyatlari asosida asoslang.

6. Shaxs ijtimoiylashuvida interiorizatsiya (tashqi ijtimoiy tajribani ichki psixik rejaga o'tkazish) jarayonining refleksiv tahlil va identifikatsiya mexanizmlari bilan funksional aloqadorligini ochib bering.

7. O'z-o'zini anglashning kognitiv komponenti (Men-konsepsiya) va "Locus of control" (nazorat lokusi) o'rtasidagi korrelyatsion bog'liqlik shaxsning ijtimoiy moslashuvida qanday psixologik determinant vazifasini o'taydi?

8. A. Maslouning ierarxik ehtiyojlar tizimi va A.N. Leontyevning faoliyat yondashuvini sintez qilgan holda, ichki ehtiyojlarning tashqi motivlarga transformatsiyalashuv ("maqsadning motivga ko'chishi") mexanizmini tahliliy ifodalang.

9. Konformizm va sotsializatsiya o'rtasidagi chegara qayerda kesishadi? Ijtimoiy muhitning konformistik ta'siri ostida shaxsning subyektiv tajribani interpretatsiya qilish qobiliyati qanday o'zgaradi?

10. Shaxsning qadriyatlar tizimi (aksio-sfera) uning yo'nalganligini qay darajada belgilaydi? Motivatsion-qadriyatli komponentning xarakter karkasi shakllanishidagi rolini ko'rsating.

11. Qobiliyatlar namoyon bo'lishining kreativlik darajasi hamda intellektual qobiliyatlar differentsiatsiyasi o'rtasidagi mutanosiblikni genotipik va fenotipik omillar kontekstida asoslang.

12. Shaxsning individual faoliyat uslubi (individualniy stil deyatelnosti) asab tizimining tipologik xususiyatlari va ijtimoiy talablar o'rtasidagi kompensator muvozanat sifatida qanday shakllanadi?

13. Xarakter aksentuatsiyalari va shaxs patologiyalari o'rtasidagi differensial-psixologik chegaralarni aniqlashda shaxsiy o'z-o'zini baholash korreksiyasining o'rni nimadan iborat?

14. Shaxsning yo'nalganligi (pedagogik, gumanistik, egotsentrik va b.) uning individual-tipologik xususiyatlarini (temperament, xarakter) ijtimoiy foydali faoliyatga yo'naltirishda transformatorlik vazifasini qanday bajaradi?

15. Z. Freyd sotsializatsiyani Id va Super-Ego o'rtasidagi antagonistik kurash deb bilsa, K. Rodjers uni "Men"ning o'z-o'zini aktuallashtirishga intilishi deb baholaydi. Ushbu ikki qarashning pedagogik amaliyotdagi ziddiyatli oqibatlarini qiyoslang.

16. Kognitiv dissonans nazariyasi (L. Festinger) shaxs rivojlanishining ichki harakatlantiruvchi kuchi (mexanizmi) sifatida gumanistik psixologiyaning "kongruentlikka intilish" ehtiyoji bilan qanday invariant aloqaga ega?

17. A.N. Leontyev va S.L. Rubinshteynning faoliyat yondashuviga ko'ra, "yetakchi faoliyatning almashinishi" shaxs psixikasida qanday tizimli transformatsiyalarni yuzaga keltiradi va bu jarayonda "shaxs inqirozlari"ning funksiyasi qanday?

18. Psixoanalizdagi "himoya mexanizmlari" (sublimatsiya, ratsionalizatsiya, proyeksiya) faoliyat yondashuvidagi "faoliyat subyektining ontogenezi" nuqtayi nazaridan shaxsiy adaptatsiyaga yordam beradimi yoki to'sqinlik qiladimi? Sinqidiy tahlil qiling.

19. Kognitiv-gumanistik yondashuvlar kesishmasida "ichki reflektiv monitoring jarayoni" shaxsning o'z xulq-atvorini sotsiogenez qonuniyatlari asosida boshqarishini qanday ta'minlaydi?

20. Maktab yoshidagi o'quvchilar shaxs sotsiogenezining pedagogik qonuniyatlarini hisobga olgan holda, ta'lim muassasasida psixologik xizmatning diagnostik va korreksion yo'nalishlarini qanday integratsiya qilish lozim?

21. O'quvchining maktab muhitiga sotsial-psixologik dezadaptatsiyasini bartaraf etishda "ijtimoiy integratsiyalashuvning pedagogik mexanizmi"ni loyihalash bosqichlarini ilmiy asoslab bering.

22. Bugungi raqamli ta'lim sharoitida o'quvchilar "Men-konsepsiyasi"ning virtual va real komponentlari referent guruhlar ta'sirida qanday deformatsiyaga uchramoqda va psixologik xizmat bunga qarshi qanday preventiv strategiyalar qo'llashi mumkin?

23. O'quvchilarda jamoaviy hamkorlik (masalan, 4K kompetensiyalar tizimi) va individual qobiliyatlar namoyon bo'lishining kreativligi o'rtasidagi optimal balansni ta'lim tashkiloti psixologi qanday mezonlar asosida monitor qiladi?

24. Ta'lim tashkiloti psixologining pedagogik jamoa bilan olib boradigan konsultativ ishlari doirasida, o'quvchilarning "ichki pozitsiyasi determinanti"ni inobatga oluvchi subyekt-subyekt (paradigmal) muloqot modelini qanday shakllantirish mumkin?

25. O'quvchining deviant xulq-atvori shaxs rivojlanishidagi kompensator mexanizmlarning noto'g'ri yo'naltirilganligi (yo'naltirilganlikning motivatsion-qadriyatli inqirozi) natijasi ekanligini pedagogik-psixologik keys misolida tahlil qilib bering.

O'QITISH VOSITALARI

1. Doska.
2. Flipchart qog'ozi.
3. Qog'oz A4 formatli.
4. Tarqatma materiallar.
5. Multimediya to'plami (kompyuter, videoproektor, ekran).
6. Interaktiv doskalar – vizual va amaliy ta'limni tashkil etish imkonini beradi.
7. Elektron darsliklar va raqamli o'quv resurslari – mustaqil va moslashtirilgan o'qishni ta'minlaydi.
8. Mobil qurilmalar va ta'lim ilovalari – har qanday joyda o'qish imkonini yaratadi.
9. Onlayn test va baholash tizimlari – bilimni tezkor va obyektiv nazorat qilishga xizmat qiladi.

VI. FOYDALANILGAN ADABIYOT VA MANBALAR RO'YXATI

Me'yoriy-huquqiy hujjatlar

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. -T.: "O'zbekiston", 2023-y.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni 2020-yil 23-sentabr, O'RQ-637-son.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2011 yil 7 fevraldagi "Davlat xaridlari tizimini maqbullashtirish va ularga kichik biznes sub'ektlarini jalb etishni kengaytirish to'g'risida"gi PQ-1475-sonli qarori.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2012 yil 28 maydagi «Malakali pedagog kadrlar tayyorlash hamda o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi muassasalarini shunday kadrlar bilan ta'minlash tizimini yanada takomillashtirishga oid chora-tadbirlar to'g'risida»gi 1761-son Qarori.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohalarini rivojlantirish chora- tadbirlari to'g'risida"gi PF-6108-son Farmoni.

6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-noyabrdagi "Ta'lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi PQ-4884-son qarori.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 29-yanvardagi "2022 – 2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-son farmoni.
8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risida" PF-158-son farmoni.
9. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 3-iyuldagi "Ma'muriy islohatlar doirasida oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar sohasida davlat boshqaruvini samarali tashkil qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-200-son qaror.
10. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2024-yil 16-oktabrdagi "Kasbiy ta'limda malakali kadrlar tayyorlash tizimini yanada takomillashtirish va xalqaro ta'lim dasturlarini joriy qilish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-158-son Farmoni.
11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 23-oktabrdagi "Kasbiy ta'lim tizimida boshqaruv samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-190-son Farmoni.
12. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 23-oktabrdagi "Kasbiy ta'lim tizimida islohotlarni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-316-son Qarori
13. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025 yil 26 dekabrda Oliy Majlisga Murojaatnomasi.
14. Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 26-fevraldagi "Professional ta'lim muassasalarining boshqaruv hamda pedagog kadrlarini qayta tayyorlash va malakasini oshirish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi 106-son qarori.
15. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 7-dekabrda "Professional ta'limda kredit-modul tizimini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi 648-son qarori.

Asosiy adabiyotlar:

1. E.G'.G'oziyev Shaxs psixologiyasi O'ZMU: - Toshkent 2001 y. 134 b.
2. Тесты деловые игры, тренинги (в управлении персоналом); В.П.Пугачев. Москва; Издательство «Аспект Пресс» 2002.
3. E.G'.G'oziyev «Psixologiya» Toshkent, 1994 y.
4. Н.В.Гришина Психология конфликта. Спб. 2003
5. Р.И.Мокшанов. Психология переговоров. М., 2002
6. E.N.Sattorov, X.Alimov Boshqaruv muloqoti. Toshkent, Akademiya, 2003
7. Sh.T.Nalilova Inson – buyuk mo'jiza. O'MKXTTKMO va UQTI T: 2014.
8. Т.П.Галкина Социология управления: От группы к команде. М., 2003.
9. Z.Ibodullayev "Tibbiyot psixologiyasi" 2021.

10. Р.Л. Кричевский Если Вы руководитель. М., 1998.
11. В.Н.Машков Психология управления Спб., 2000.

Internet saytlari:

12. www.library.com
13. www.expert.psychology.ru
14. www.referat.ru
15. www.ziyonet.uz
16. www.psycho.all.ru
17. www.psy.piter.com
18. www.psychology.net.ru